45

ZÁKON

ze dne 30. ledna 2013

o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

PRÁVA OBĚTÍ TRESTNÝCH ČINŮ A PODPORA SUBJEKTŮ POSKYTUJÍCÍCH POMOC OBĚTEM TRESTNÝCH ČINŮ

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie[1]) a upravuje

a) práva obětí trestných činů,

b) poskytování peněžité pomoci obětem trestných činů státem a

c) vztahy mezi státem a subjekty, které poskytují služby obětem trestných činů.

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Za trestný čin se pro účely tohoto zákona považuje také čin jinak trestný.

(2) Obětí se rozumí fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil.

(3) Byla-li trestným činem způsobena smrt oběti, považuje se za oběť též její příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner nebo druh, je-li osobou blízkou. Je-li těchto osob více, považuje se za oběť každá z nich.

(4) Zvlášť zranitelnou obětí se pro účely tohoto zákona při splnění podmínek uvedených v odstavci 2 nebo 3 rozumí

a) dítě,

b) osoba, která je postižena fyzickým, mentálním nebo psychickým hendikepem nebo smyslovým poškozením, které ve spojení s různými překážkami může bránit plnému a účelnému uplatnění této osoby ve společnosti ve srovnání s jejími ostatními členy,

c) oběť trestného činu obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku),

d) oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo trestného činu, který zahrnoval násilí či pohrůžku násilím, jestliže je v konkrétním případě zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy zejména s ohledem na její věk, pohlaví, rasu, národnost, sexuální orientaci, náboženské vyznání, zdravotní stav, rozumovou vyspělost, schopnost vyjadřovat se, životní situaci, v níž se nachází, nebo s ohledem na vztah k osobě podezřelé ze spáchání trestného činu nebo závislost na ní.

(5) Druhotnou újmou se pro účely tohoto zákona rozumí újma, která nebyla oběti způsobena trestným činem, ale vznikla v důsledku přístupu Policie České republiky, orgánů činných v trestním řízení a dalších orgánů veřejné moci, poskytovatelů zdravotních služeb, subjektů zapsaných v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, znalců, tlumočníků, obhájců a sdělovacích prostředků k ní.

(6) Akreditovaným subjektem se rozumí právnická osoba, které byla rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“) udělena akreditace podle § 42.

§ 3

Základní zásady

(1) Každou osobu, která se cítí být obětí spáchaného trestného činu, je třeba považovat za oběť, nevy-

[1]) Rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení.
Směrnice Rady 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 o odškodňování obětí trestných činů.

jde-li najevo opak nebo nejde-li zcela zjevně o zneužití postavení oběti podle tohoto zákona. Na postavení oběti nemá vliv, pokud nebyl pachatel zjištěn nebo odsouzen.

(2) Policie České republiky, orgány činné v trestním řízení a další orgány veřejné moci, subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, poskytovatelé zdravotních služeb, znalci, tlumočníci, obhájci a sdělovací prostředky mají povinnost respektovat osobnost a důstojnost oběti, přistupovat k oběti zdvořile a šetrně a podle možností jí vycházet vstříc. Vůči oběti postupují s přihlédnutím k jejímu věku, zdravotnímu stavu včetně psychického stavu, její rozumové vyspělosti a kulturní identitě tak, aby nedocházelo k prohlubování újmy způsobené oběti trestným činem nebo k druhotné újmě.

(3) Oběti přísluší práva podle tohoto zákona bez ohledu na rasu, etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientaci, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víru či světový názor. Oběti přísluší práva podle tohoto zákona bez ohledu na její státní občanství, nestanoví-li tento zákon jinak.

(4) Policie České republiky, orgány činné v trestním řízení a subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů mají povinnost srozumitelným způsobem informovat oběť o jejích právech a umožnit jí jejich plné uplatnění. Na žádost oběti jsou tak povinny učinit i opakovaně.

(5) Policie České republiky a orgány činné v trestním řízení spolupracují při poskytování pomoci obětem se subjekty poskytujícími pomoc obětem trestných činů.

HLAVA II

PRÁVA OBĚTÍ TRESTNÝCH ČINŮ

Díl 1

Právo na poskytnutí odborné pomoci

§ 4

Odborná pomoc

Subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů poskytují obětem v zapsaném rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem odbornou pomoc, kterou se rozumí psychologické poradenství, sociální poradenství, právní pomoc, poskytování právních informací nebo restorativní programy, a to před zahájením trestního řízení, v jeho průběhu i po jeho skončení. Odbornou pomoc poskytují do doby, dokud to vyžaduje její účel.

§ 5

Bezplatná odborná pomoc

(1) Subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů mají povinnost poskytnout odbornou pomoc bez zbytečného odkladu bezplatně na základě žádosti zvlášť zranitelné oběti, která tuto pomoc potřebuje. To neplatí, jedná-li se o oběť trestného činu zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), nevzniklo-li tímto činem nebezpečí nouze nebo trvale nepříznivý následek.

(2) Odstavec 1 nebrání tomu, aby subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů poskytovaly odbornou pomoc bezplatně i jiným obětem; jiné právní předpisy týkající se poskytování těchto služeb tím nejsou dotčeny.

§ 6

Právní pomoc a poskytování právních informací

(1) Právní pomoc je oběti na její žádost poskytována bezplatně za podmínek a v rozsahu stanoveném v jiném právním předpise.

(2) Právní pomoc obětem podle tohoto zákona mohou za úplatu poskytovat pouze advokáti.

(3) Subjekty akreditované pro poskytování právních informací a Probační a mediační služba mohou podle tohoto zákona poskytovat obětem trestných činů právní informace.

Díl 2

Právo na informace

§ 7

Přístup k informacím

Oběť má v zákonem stanoveném rozsahu právo na přístup k informacím, které se týkají věci, v níž se stala obětí trestného činu.

§ 8

Informace poskytované oběti Policií České republiky, policejním orgánem a státním zástupcem

(1) Jakmile se Policie České republiky nebo policejní orgán dostane do prvního kontaktu s obětí trestného činu, informuje ji i bez žádosti o tom,

a) u kterého konkrétního orgánu může podat oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a předá oběti kontakt na tento orgán,

b) na které subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů se může obrátit s žádostí o odbornou pomoc a za jakých podmínek má právo na poskytnutí bezplatné odborné pomoci, a předá oběti kontakty na tyto subjekty,

c) za jakých podmínek má právo na přijetí opatření k zajištění bezpečí podle jiného právního předpisu (§ 14),

d) u kterého konkrétního orgánu získá další informace o věci, ve které se stala obětí trestného činu,

e) jaké etapy řízení následují po trestním oznámení a jaká je úloha oběti v těchto etapách,

f) u kterého konkrétního orgánu a jakým způsobem může požádat o informace podle § 11 odst. 1 a 3, a předá oběti kontakt na tento orgán,

g) za jakých podmínek a v jakém rozsahu má právo na peněžitou pomoc, včetně poučení o lhůtě pro podání žádosti,

h) u kterého orgánu a jakým způsobem se může domáhat nápravy, jestliže jsou její práva porušena orgánem veřejné moci nebo jí není umožněno jejich plné uplatnění,

i) o jaká opatření k ochraně jejích zájmů může požádat, má-li oběť bydliště v jiném členském státě Evropské unie,

j) jaká další práva má podle tohoto zákona.

(2) Informace podle odstavce 1 se poskytují oběti písemně. Informace podle odstavce 1 písm. a) až d) musí být oběti rovněž srozumitelně ústně vysvětleny.

(3) Přijímá-li oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, státní zástupce, je povinen oběť písemně a ústně informovat i bez žádosti v rozsahu podle odstavce 1 písm. b) až d).

(4) Pokud o to oběť požádá, vysvětlí oběti Policie České republiky nebo policejní orgán srozumitelně ústně i informace podle odstavce 1 písm. e) až j).

§ 9

Informace poskytované oběti subjektem zapsaným v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů

Subjekt zapsaný v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů poskytne oběti informace o

a) službách, které obětem poskytuje, a jejich rozsahu, včetně informace, zda je služba poskytována bezplatně; pokud požadovaný druh služby neposkytuje, odkáže oběť na jiný subjekt zapsaný v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, který požadovanou službu poskytuje,

b) právech oběti podle tohoto zákona,

c) právech oběti jako poškozeného podle trestního řádu,

d) průběhu trestního řízení a postavení oběti jako poškozeného a svědka v něm.

§ 10

Informace poskytované oběti jinými orgány veřejné moci a zdravotnickým zařízením

(1) Je-li prvním kontaktním místem obecní policie, Vojenská policie, Vězeňská služba České republiky nebo celní úřad v souvislosti s podáním vysvětlení, poskytne oběti i bez žádosti informace podle § 8 odst. 1 písm. a) a b).

(2) Je-li prvním kontaktním místem zdravotnické zařízení, které poskytuje oběti zdravotní péči po spáchání trestného činu, poskytne jí poskytovatel zdravotních služeb i bez žádosti informace podle § 8 odst. 1 písm. b).

§ 11

Další informace poskytované oběti

(1) Na žádost oběti jí poskytne příslušný orgán činný v trestním řízení

a) pravomocné rozhodnutí, kterým se trestní řízení končí, popřípadě informaci, že trestní řízení nebylo zahájeno, nebo

b) informaci o stavu trestního řízení, s výjimkou případů, kdy by tato informace mohla ohrozit dosažení účelu trestního řízení.

(2) Odstavcem 1 nejsou dotčena ustanovení trestního řádu o doručování písemností poškozenému.

(3) Věznice, poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence informují oběť na její žádost o

a) propuštění nebo uprchnutí obviněného z vazby,

b) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody,

c) přerušení výkonu trestu odnětí svobody,
d) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu ústavního ochranného léčení,
e) změně formy ochranného léčení z ústavní na ambulantní,
f) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu zabezpečovací detence,
g) změně zabezpečovací detence na ochranné léčení,
h) jakémkoliv vydání obviněného nebo odsouzeného do cizího státu nebo jeho předání do jiného členského státu Evropské unie v rámci mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních.

(4) Věznice, poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence informují oběť podle odstavce 3 bezodkladně, nejpozději do 24 hodin od doby, kdy nastala oznamovaná skutečnost.

(5) Žádost podle odstavce 3 se podává v přípravném řízení policejnímu orgánu nebo státnímu zástupci a v řízení před soudem soudu, který rozhoduje nebo rozhodoval v prvním stupni. Pokud je obviněný v době podání žádosti ve výkonu vazby, ve výkonu trestu, ve výkonu ústavního ochranného léčení nebo ve výkonu zabezpečovací detence, o podání žádosti informuje orgán uvedený ve větě první bez průtahů příslušnou věznici, poskytovatele zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence; v ostatních případech je informuje při vzetí do vazby nebo při nařízení výkonu trestu, ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence.

(6) Nepodala-li oběť žádost podle odstavce 3, obviněný nebo odsouzený byl propuštěn nebo uprchl a je-li důvodná obava, že oběti hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, orgán činný v trestním řízení, Probační a mediační služba, věznice, poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence neprodleně informuje o této skutečnosti policejní orgán, který vede nebo vedl trestní řízení v dané trestní věci, který přijme potřebná opatření k zajištění bezpečí oběti, včetně jejího vyrozumění o propuštění nebo uprchnutí.

§ 12

Informování oběti, která neovládá český jazyk

Oběti, která prohlásí, že neovládá český jazyk, se informace

a) podle § 8 odst. 1 a 3 a § 11 odst. 6 poskytnou v jazyce, o němž oběť prohlásí, že mu rozumí, nebo v úředním jazyce státu, jehož je občanem, a
b) podle § 9, 10 a § 11 odst. 1 písm. b) a § 11 odst. 3 poskytnou v jazyce, o němž oběť prohlásí, že mu rozumí, nebo v úředním jazyce státu, jehož je občanem, je-li to možné.

§ 13

Forma a způsob poskytnutí informací

Oběť je třeba informovat srozumitelným způsobem se zohledněním jejího věku, rozumové a volní vyspělosti a zdravotního stavu včetně psychického stavu. Informace podle § 9 a § 10 odst. 1 musí být oběti poskytnuty v písemné i ústní formě. Informace podle § 10 odst. 2 musí být oběti poskytnuty alespoň písemně.

Díl 3

Právo na ochranu před hrozícím nebezpečím

§ 14

(1) Policista v případech stanovených jiným právním předpisem[2]), kdy dochází k ohrožení bezpečí oběti, provede úkon nebo přijme jiné opatření k zajištění jejího bezpečí. Stejnou povinnost mají celníci, příslušníci Vězeňské služby, vojenští policisté a strážníci obecních policií za podmínek stanovených jiným právním předpisem[3]).

(2) Krátkodobou ochranu oběti poskytne Policie České republiky za podmínek stanovených jiným právním předpisem[2]).

[2]) Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

[3]) Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Vykázání osoby ze společného obydlí provede Policie České republiky za podmínek stanovených jiným právním předpisem[2]).

(4) Soud vydá na žádost oběti předběžné opatření v občanském soudním řízení v případě vážného ohrožení jejího života, zdraví, svobody nebo lidské důstojnosti za podmínek stanovených jiným právním předpisem[4]).

(5) Zvláštní ochrana svědka se oběti poskytne za podmínek stanovených jiným právním předpisem[5]).

(6) Utajení totožnosti i podoby oběti v postavení svědka se poskytne za podmínek stanovených trestním řádem.

(7) Soud nebo státní zástupce vydá předběžné opatření v trestním řízení za podmínek stanovených trestním řádem.

Díl 4

Právo na ochranu soukromí

§ 15

Zveřejňování informací o totožnosti oběti

Zákaz zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti oběti upravuje trestní řád.

§ 16

Poskytování osobních údajů oběti

Pokud o to oběť, její zmocněnec, zákonný zástupce, opatrovník nebo důvěrník požádá, vedou se údaje o bydlišti a doručovací adrese oběti, zmocněnce, zákonného zástupce, opatrovníka nebo důvěrníka, údaje o jejich místě výkonu zaměstnání či povolání nebo podnikání, a o jejich osobních, rodinných a majetkových poměrech tak, aby se s nimi mohli seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení, policisté a úředníci Probační a mediační služby činní v dané věci. Je-li to nezbytné pro dosažení účelu trestního řízení nebo pro řádné uplatnění práva na obhajobu osoby, proti níž se trestní řízení vede, zpřístupní potřebné údaje příslušný policista nebo orgán činný v trestním řízení; o zpřístupnění a jeho důvodech učiní záznam do spisu.

Díl 5

Právo na ochranu před druhotnou újmou

§ 17

Zabránění kontaktu oběti s osobou, kterou označila za pachatele, s osobou podezřelou nebo s osobou, proti níž se trestní řízení vede

(1) Oběť má právo požádat v kterémkoliv stadiu trestního řízení, popřípadě i před jeho zahájením, aby byla při úkonech, kterých se účastní, učiněna potřebná opatření k zabránění kontaktu oběti s osobou, kterou označila za pachatele, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, nebo proti níž se vede trestní řízení.

(2) Žádosti podle odstavce 1 jsou příslušné orgány povinny vyhovět, pokud se jedná o zvlášť zranitelnou oběť a nevylučuje to povaha prováděného úkonu. Nelze-li této žádosti vyhovět, protože to vylučuje povaha prováděného úkonu, jsou příslušné orgány povinny učinit vhodná opatření, aby se oběť nedostala do kontaktu s osobou, kterou označila za pachatele, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, nebo proti níž se trestní řízení vede, před započetím a po skončení úkonu.

§ 18

Podání vysvětlení a výslech oběti

(1) Otázky směřující do intimní oblasti vyslýchané oběti lze klást jen tehdy, pokud je to nezbytné pro objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení. Tyto otázky je třeba klást zvlášť šetrně a po obsahové stránce vyčerpávajícím způsobem, aby nebylo nutné výslech znovu opakovat; jejich formulaci je třeba při zachování potřebné ohleduplnosti přizpůsobit věku, osobním zkušenostem a psychickému stavu oběti.

(2) Oběť má právo kdykoliv podat námitky proti zaměření otázky. Námitka se poznamená do protokolu. O důvodnosti námitky rozhoduje vyslýchající orgán.

§ 19

Podání vysvětlení a výslech osobou stejného nebo opačného pohlaví

(1) Oběť může žádat, aby byla v přípravném ří-

[4]) Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

[5]) Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

zení vyslechnuta osobou stejného nebo opačného pohlaví. Žádosti zvlášť zranitelné oběti je nutné vyhovět, nebrání-li tomu důležité důvody. Důvody, které vedly k zamítnutí žádosti, se poznamenají do protokolu o úkonu.

(2) Zvlášť zranitelná oběť může také žádat, aby v případě, kdy je třeba její výpověď tlumočit, byl přibrán tlumočník stejného nebo opačného pohlaví. Orgán činný v trestním řízení žádosti vyhoví, ledaže nelze provedení úkonu odložit nebo tlumočníka požadovaného pohlaví zajistit.

(3) Odstavce 1 a 2 se obdobně užijí i pro podání vysvětlení podle jiného právního předpisu.

§ 20

Podání vysvětlení a výslech zvlášť zranitelných obětí

(1) Zvlášť zranitelnou oběť je v trestním řízení nutné vyslýchat obzvláště citlivě a s ohledem na konkrétní okolnosti, které ji činí zvlášť zranitelnou.

(2) Je-li to možné, výslech zvlášť zranitelných obětí v přípravném řízení provádí osoba k tomu vyškolená. Je-li obětí dítě, výslech v přípravném řízení provádí vždy osoba k tomu vyškolená s výjimkou případů, kdy se jedná o úkon neodkladný a vyškolenou osobu nelze zajistit.

(3) Výslech zvlášť zranitelné oběti se provádí tak, aby později nemusel být opakován. V případě dalšího výslechu před stejným orgánem je vyslýchajícím zpravidla stejná osoba, nebrání-li tomu důležité důvody.

(4) Nepřeje-li si zvlášť zranitelná oběť bezprostřední vizuální kontakt s osobou podezřelou ze spáchání trestného činu nebo s osobou, proti níž se trestní řízení vede, učiní se, nebrání-li tomu závažné důvody, potřebná opatření, aby k takovému vizuálnímu kontaktu nedošlo, zejména se využívá audiovizuální techniky, je-li to technicky možné. Přitom je třeba zajistit, aby nebylo porušeno právo na obhajobu.

(5) Odstavce 1 až 4 se obdobně užijí i pro podání vysvětlení podle jiného právního předpisu.

§ 21

Právo na doprovod důvěrníkem

(1) Oběť má právo, aby ji k úkonům trestního řízení a k podání vysvětlení doprovázel důvěrník.

(2) Důvěrníkem může být fyzická osoba způsobilá k právním úkonům, kterou si oběť zvolí. Důvěrník poskytuje oběti potřebnou, zejména psychickou, pomoc. Důvěrník může být zároveň zmocněncem oběti. Důvěrníkem nemůže být osoba, která má v trestním řízení postavení obviněného, obhájce, svědka, znalce nebo tlumočníka.

(3) Důvěrník nemůže zasahovat do průběhu úkonu.

(4) Vyloučit důvěrníka z účasti na úkonu lze pouze výjimečně, jestliže by účast důvěrníka narušovala průběh úkonu nebo ohrozila dosažení účelu úkonu. V případě, že byl důvěrník vyloučen, je nutné umožnit oběti, aby si zvolila jiného důvěrníka, ledaže uvedený úkon nelze odložit nebo by jeho odložení bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady.

§ 22

Prohlášení oběti o dopadu trestného činu na její život

Oběť má právo v kterémkoliv stadiu trestního řízení učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na její dosavadní život. Oběť může učinit prohlášení i písemně.

Díl 6

Právo na peněžitou pomoc

§ 23

(1) Oběť má za podmínek stanovených tímto zákonem právo na peněžitou pomoc, kterou jí poskytne stát.

(2) Peněžitá pomoc se poskytuje oběti, která

a) je státním občanem České republiky, pokud má na území České republiky místo trvalého pobytu, pokud se na území České republiky obvykle zdržuje nebo pokud se na území České republiky stala obětí trestného činu,

b) je cizincem, pokud má trvalý pobyt nebo oprávněně pobývá na území jiného členského státu Evropské unie a stala se obětí trestného činu na území České republiky,

c) je cizincem, pokud na území České republiky v souladu s jinými právními předpisy pobývá nepřetržitě po dobu delší než 90 dnů a stala se obětí trestného činu na území České republiky, nebo

d) je cizincem, který se stal obětí trestného činu na území České republiky a který požádal o mezinárodní ochranu, kterému byl udělen azyl nebo kte-

rému byla udělena doplňková ochrana na území České republiky.

(3) Obětem, kterými jsou cizí státní příslušníci neuvedení v odstavci 2, se peněžitá pomoc poskytuje pouze za podmínek a v rozsahu stanoveném vyhlášenou mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána.

(4) Ve věcech peněžité pomoci jedná jménem státu ministerstvo.

§ 24

Okruh oprávněných žadatelů

(1) Právo na peněžitou pomoc má

a) oběť, které bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví,

b) oběť, které byla v důsledku trestného činu způsobena těžká újma na zdraví,

c) osoba pozůstalá po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, byla-li rodičem, manželem, registrovaným partnerem, dítětem nebo sourozencem zemřelého a současně v době jeho smrti s ním žila v domácnosti, nebo osoba, které zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu,

d) oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti a dítě, které je obětí trestného činu týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), kterým vznikla nemajetková újma.

(2) Ublížením na zdraví se pro účely tohoto zákona rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje nejméně po dobu tří týdnů obvyklý způsob života oběti a který vyžaduje lékařského ošetření.

(3) Těžkou újmou na zdraví se pro účely tohoto zákona rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví

a) zmrzačení,

b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti,

c) ochromení údu,

d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí,

e) poškození důležitého orgánu,

f) zohyzdění,

g) vyvolání potratu nebo usmrcení plodu,

h) mučivé útrapy, nebo

i) porucha zdraví trvající nejméně po dobu 6 týdnů.

§ 25

Účel peněžité pomoci

(1) Peněžitá pomoc spočívá v jednorázovém poskytnutí peněžité částky k překlenutí zhoršené sociální situace způsobené oběti trestným činem. Peněžitá pomoc oběti uvedené v § 24 odst. 1 písm. d) spočívá v úhradě nákladů spojených s poskytnutím odborné psychoterapie a fyzioterapie či jiné odborné služby zaměřené na nápravu vzniklé nemajetkové újmy.

(2) Peněžitá pomoc se poskytne, pokud nemajetková újma, škoda na zdraví nebo škoda vzniklá v důsledku smrti způsobené trestným činem nebyla plně nahrazena.

§ 26

Předpoklady poskytnutí peněžité pomoci

(1) Peněžitá pomoc se poskytne, jestliže pachatel trestného činu, kterým byla způsobena škoda na zdraví nebo nemajetková újma, byl uznán vinným nebo zproštěn obžaloby pro nepříčetnost.

(2) Nejsou-li na základě výsledku šetření orgánů činných v trestním řízení důvodné pochybnosti o tom, že se stal trestný čin, v důsledku kterého byla oběti způsobena smrt, škoda na zdraví nebo nemajetková újma, peněžitá pomoc se poskytne také tehdy, jestliže

a) byla věc odložena z důvodu podle § 159a odst. 2 až 4 trestního řádu nebo protože se pachatele nepodařilo zjistit nebo je trestně neodpovědný pro nepříčetnost,

b) trestní stíhání bylo zastaveno z důvodu podle § 172 odst. 1 písm. d) nebo e) nebo podle § 172 odst. 2 trestního řádu, nebo

c) rozhodnutí podle odstavce 1 dosud nebylo vyhlášeno nebo nenabylo právní moci.

§ 27

Důvody neposkytnutí peněžité pomoci

Stát neposkytne peněžitou pomoc, jestliže oběť

a) je stíhána jako spoluobviněná v trestním řízení vedeném pro trestný čin, v důsledku kterého byla poškozena na zdraví nebo jí byla způsobena nemajetková újma, nebo byla účastníkem takového trestného činu,

b) nedala souhlas k trestnímu stíhání pachatele trest-

ného činu v případě, kdy tento souhlas je podmínkou zahájení trestního stíhání nebo pokračování v něm, anebo vzala-li takový souhlas zpět, nebo

c) neposkytla orgánům činným v trestním řízení potřebnou součinnost zejména tím, že bez zbytečného odkladu bez vážného důvodu nepodala oznámení o trestném činu, v souvislosti s nímž požaduje náhradu škody nebo nemajetkové újmy, nebo jako svědek v trestním řízení využila s odvoláním na svůj poměr k pachateli práva odepřít výpověď.

§ 28

Výše peněžité pomoci

(1) Peněžitá pomoc se poskytne na žádost oběti uvedené

a) v § 24 odst. 1 písm. a) v paušální částce 10 000 Kč nebo ve výši, která představuje obětí prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč,

b) v § 24 odst. 1 písm. b) v paušální částce 50 000 Kč nebo ve výši, která představuje obětí prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč,

c) v § 24 odst. 1 písm. c) v paušální částce 200 000 Kč nebo jde-li o sourozence zemřelého v paušální částce 175 000 Kč; peněžitá pomoc poskytovaná více obětem nesmí ve svém součtu přesáhnout částku 600 000 Kč; pokud by peněžitá pomoc ve svém součtu přesáhla tuto částku, částka poskytovaná každé oběti se přiměřeně zkrátí,

d) v § 24 odst. 1 písm. d) na úhradu nákladů spojených s poskytnutím odborné psychoterapie a fyzioterapie či jiné odborné služby zaměřené na nápravu vzniklé nemajetkové újmy, a to až do celkové výše 50 000 Kč, pokud jí nebyla peněžitá pomoc poskytnuta již podle písmene a).

(2) Jestliže o náhradě škody nebo nemajetkové újmy bylo již rozhodnuto pravomocným rozsudkem, je výše způsobené škody nebo nemajetkové újmy zjištěná v rozsudku závazná pro stanovení peněžité pomoci v rozsahu, v jakém již bylo o náhradě škody nebo nemajetkové újmy rozhodnuto.

(3) Pokud se výše peněžité pomoci poskytované podle odstavce 1 písm. a) a b) určuje podle prokazované ztráty na výdělku, přihlédne se i k výdělku, který oběti ujde v budoucnosti. Prokáže-li oběť poté, co jí byla poskytnuta peněžitá pomoc podle odstavce 1 písm. a) a b), že jí vzniklá škoda je vyšší, než jaká byla podkladem pro poskytnutí peněžité pomoci, lze jí poskytnout na její žádost podanou ve lhůtě stanovené v § 30 peněžitou pomoc opětovně; přitom se přihlédne k částkám již vyplaceným.

§ 29

Snížení a nepřiznání peněžité pomoci

Peněžitá pomoc stanovená podle § 28 může být snížena nebo se nepřizná s přihlédnutím k sociální situaci oběti a k tomu,

a) do jaké míry oběť spoluzavinila vznik újmy a

b) zda oběť využila všech zákonných prostředků, aby uplatnila nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy na pachateli nebo na jiné osobě, která je povinna škodu nahradit.

§ 30

Posuzování žádosti o peněžitou pomoc

(1) Ministerstvo poskytuje oběti jménem státu peněžitou pomoc na základě žádosti.

(2) Žádost o poskytnutí peněžité pomoci lze podat u ministerstva nejpozději do 2 let ode dne, kdy se oběť dozvěděla o újmě způsobené trestným činem, nejpozději však do 5 let od spáchání trestného činu, jinak právo zaniká.

(3) Ministerstvo žadateli písemně potvrdí přijetí žádosti. Ministerstvo vydá rozhodnutí o žádosti nejpozději do 3 měsíců od zahájení řízení, k nimž se připočítává doba

a) až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvlášť složitý případ,

b) nutná k provedení dožádání, ke zpracování znaleckého posudku nebo k doručení písemnosti do ciziny.

(4) S účastníky řízení, kteří neovládají český jazyk, může být jednáno i v jazyce slovenském nebo anglickém; to platí i pro vyhotovování písemností.

(5) V řízení o žádosti o peněžitou pomoc nelze

podat řádný opravný prostředek. Rozhodnutí nelze přezkoumat v přezkumném řízení.

(6) Proti pravomocnému rozhodnutí může žadatel podat žalobu podle soudního řádu správního.

§ 31

Náležitosti žádosti

(1) V žádosti o poskytnutí peněžité pomoci je třeba uvést jméno, popřípadě jména, a příjmení oběti, datum jejího narození a adresu bydliště a připojit k ní

a) poslední rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení o trestném činu nebo o jeho oznámení; nemůže-li oběť takové rozhodnutí připojit, je třeba, aby označila orgán činný v trestním řízení, který o trestném činu naposledy konal řízení, a uvedla údaje o osobě podezřelé ze spáchání trestného činu, pokud je jí známa,

b) údaje o škodě nebo o nemajetkové újmě vzniklé v důsledku trestného činu a o jejím rozsahu, popřípadě o rozsahu, v jakém již škoda nebo nemajetková újma byla nahrazena, a o úkonech, které oběť učinila k vymáhání náhrady škody nebo nemajetkové újmy,

c) údaje o svých majetkových a výdělkových poměrech,

d) doklady, které má oběť k dispozici a které mohou dokázat údaje uvedené pod písmeny b) a c).

(2) Doklady o majetkových poměrech podle odstavce 1 písm. c) lze nahradit čestným prohlášením.

(3) Žadatel o poskytnutí peněžité pomoci podle § 28 odst. 1 písm. a) a b) je povinen k žádosti přiložit lékařskou zprávu prokazující vzniklou škodu na zdraví.

(4) Žadatel o poskytnutí peněžité pomoci podle § 28 odst. 1 písm. c) je povinen označit důkazy prokazující, že je osobou uvedenou v § 24 odst. 1 písm. c), a dále je povinen v žádosti uvést, zda je jedinou osobou splňující podmínky uvedené v § 24 odst. 1 písm. c), popřípadě kolik osob tyto podmínky splňuje, pokud jsou mu tyto skutečnosti známy.

(5) Změní-li se po podání žádosti o poskytnutí peněžité pomoci okolnosti, které mají vliv na posouzení žádosti o poskytnutí peněžité pomoci a stanovení její výše, zejména dojde-li pouze k částečné náhradě škody nebo nemajetkové újmy, je žadatel povinen na tyto okolnosti ministerstvo bezodkladně upozornit.

§ 32

Povinnost poskytnout součinnost

(1) Každý je povinen sdělit ministerstvu skutečnosti, které mají význam pro ověřování splnění podmínek pro poskytnutí peněžité pomoci.

(2) Při ověřování splnění podmínek pro poskytování peněžité pomoci je oprávněná úřední osoba ministerstva oprávněna nahlížet do trestních spisů; orgány činné v trestním řízení jsou povinny jí nahlédnutí do trestních spisů umožnit.

§ 33

Přechod nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy

Poskytnutím peněžité pomoci oběti přechází nárok oběti na náhradu škody nebo nemajetkové újmy vůči pachateli na stát, a to v rozsahu poskytnuté peněžité pomoci.

§ 34

Poskytování peněžité pomoci obětem trestné činnosti v přeshraničních případech s členskými státy Evropské unie

Přeshraničním případem s členskými státy Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí případ, kdy o poskytnutí peněžité pomoci oběti trestného činu rozhoduje příslušný orgán členského státu Evropské unie, na jehož území byl trestný čin spáchán, v případech, kdy obětí byla osoba, která má místo trvalého pobytu nebo oprávněně pobývá na území jiného členského státu Evropské unie (dále jen „přeshraniční případ“).

§ 35

Zajištění peněžité pomoci v přeshraničních případech, kdy obětí byla osoba s pobytem na území České republiky

(1) Ministerstvo je povinno v přeshraničních případech osobám uvedeným v § 23 odst. 2 písm. a), c) a d), pokud se staly obětí trestného činu, který byl spáchán na území jiného členského státu Evropské unie, poskytnout potřebnou součinnost k tomu, aby žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech splňovala všechny náležitosti stanovené právem příslušného členského státu Evropské unie, jehož orgán bude o poskytnutí peněžité pomoci rozhodovat; za tím účelem zejména

a) poskytuje základní informace o možnostech ob-

držet peněžitou pomoc a formuláře žádostí o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech,

b) na žádost oběti poskytuje informace o tom, jak žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech vyplnit a kterými dokumenty ji doložit,

c) přijímá žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech,

d) pořizuje na náklad státu překlad žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech a jejích příloh do cizího jazyka,

e) na žádost oběti poskytuje součinnost v případě, že příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie požádá o dodatečné informace,

f) na žádost oběti zasílá bezodkladně příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie dodatečné informace vyžádané podle písmene e), popřípadě i seznam veškerých postupovaných dokumentů,

g) postupuje vyplněnou žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech a její přílohy příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie.

(2) Ministerstvo na žádost příslušného orgánu jiného členského státu Evropské unie

a) zajistí výslech osoby, která podala žádost o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech, nebo jiné v žádosti uvedené osoby jako svědka nebo znalce tímto orgánem zejména prostřednictvím videotelefonu nebo telefonu, nebo

b) vyslechne osoby uvedené v písmenu a); o výslechu pořídí zápis, který nemusí být překládán, a který zašle příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie.

(3) Osoby uvedené v odstavci 2 písm. a) lze vyslechnout pouze s jejich souhlasem.

§ 36

Zajištění peněžité pomoci v přeshraničních případech, kdy obětí byla osoba s pobytem na území jiného členského státu Evropské unie

(1) Ministerstvo rozhoduje o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech osobám, které mají místo trvalého pobytu nebo oprávněně pobývají na území jiného členského státu Evropské unie, pokud se na území České republiky staly obětí trestného činu. V těchto případech ministerstvo

a) přijímá žádosti obětí trestného činu a jejich přílohy postoupené příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie, na jehož území má oběť trestného činu místo trvalého pobytu nebo na něm oprávněně pobývá,

b) v případě potřeby požádá příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, na jehož území má oběť trestného činu místo trvalého pobytu nebo na něm oprávněně pobývá, o dodatečné informace, popřípadě o výslech oběti nebo jiné v žádosti uvedené osoby jako svědka nebo znalce,

c) přijímá dodatečné informace a popřípadě i seznam veškerých postupovaných dokumentů na základě žádosti uvedené v písmenu b).

(2) Ministerstvo bez zbytečného odkladu po obdržení žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech zašle osobě uvedené v odstavci 1, která podala žádost, a příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie, na jehož území má místo trvalého pobytu nebo na jehož území se obvykle zdržuje,

a) oznámení o obdržení žádosti,

b) informaci o úřední osobě, která se věcí zabývá, a o úředním místě, u kterého je žádost vyřizována,

c) informaci o přibližné době, v níž bude o žádosti rozhodnuto.

(3) Ministerstvo zašle rozhodnutí o žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech osobě uvedené v odstavci 1 a příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie.

(4) Peněžitou pomoc nelze poskytnout, pokud byla žádost o její poskytnutí podána v jiném státě. Ministerstvo vyzve osobu uvedenou v odstavci 1, aby čestným prohlášením potvrdila, že takový nebo obdobný nárok neuplatnila v jiném státě. Pokud osoba uvedená v odstavci 1 čestné prohlášení nepředloží, peněžitá pomoc se neposkytne.

(5) Lhůta uvedená v § 30 odst. 2 je zachována i v případě, kdy byla žádost o poskytnutí peněžité pomoci oběti podána u příslušného orgánu jiného členského státu Evropské unie, na jehož území má oběť místo trvalého pobytu nebo se na něm obvykle zdržuje.

§ 37

Vztah k občanskému zákoníku

Není-li v tomto dílu stanoveno jinak, řídí se jím upravené právní vztahy občanským zákoníkem.

HLAVA III

PODPORA SUBJEKTŮ POSKYTUJÍCÍCH POMOC OBĚTEM TRESTNÝCH ČINŮ

§ 38

Podpora ze strany státu

(1) Ministerstvo podporuje činnost subjektů poskytujících pomoc obětem trestných činů poskytováním dotací ze státního rozpočtu za podmínek a v rozsahu stanovených tímto zákonem. Tím není dotčeno poskytování dotací podle jiného právního předpisu.

(2) Dotaci ze státního rozpočtu podle odstavce 1 věty první mohou získat jen akreditované subjekty. Na udělení dotace není právní nárok.

§ 39

Subjekty poskytující pomoc obětem trestných činů

(1) Subjekt, který hodlá poskytovat pomoc obětem trestných činů podle tohoto zákona a získat dotaci ze státního rozpočtu na svou činnost, se musí akreditovat pro jednu nebo obě služby, kterými jsou

a) poskytování právních informací a
b) restorativní programy.

(2) Služby psychologického a sociálního poradenství jsou oprávněny obětem poskytovat subjekty, které získaly oprávnění pro poskytování sociálního poradenství a služeb sociální prevence na základě rozhodnutí o registraci podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb. Dotace ze státního rozpočtu na tyto služby náleží subjektu jen podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb.

(3) Akreditací pro službu poskytování právních informací nejsou dotčena ustanovení o zastupování v řízení podle jiných právních předpisů.

§ 40

Podmínky pro udělení akreditace

(1) Podmínkou pro udělení akreditace je

a) doložení popisu realizace poskytovaných služeb, který je v souladu se standardy kvality poskytovaných služeb (§ 44 odst. 2),
b) skutečnost, že žadatel je právnickou osobou, která byla založena za jiným účelem, než je podnikání,
c) vlastnické nebo jiné užívací právo k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány služby,
d) poskytování pomoci obětem žadatelem nejméně po dobu jednoho roku před podáním žádosti podle tohoto zákona,
e) bezúhonnost žadatele a všech fyzických osob, které budou služby poskytovat,
f) odborná způsobilost alespoň jedné fyzické osoby, která bude garantovat úroveň služeb spočívajících v poskytování právních informací,
g) pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování služeb podle tohoto zákona.

(2) Za bezúhonného se považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s vykonáváním činností při poskytování služeb nebo činností s nimi srovnatelných, anebo ten, jehož odsouzení pro tyto trestné činy bylo zahlazeno nebo se na něj z jiných důvodů hledí, jako by nebyl odsouzen.

(3) Za odborně způsobilou k poskytování právních informací se považuje osoba, která získala úplné vysokoškolské vzdělání v oboru právo v magisterském studijním programu.

§ 41

Žádost o akreditaci

(1) Žádost o akreditaci obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem

a) druh služby, kterou bude žadatel poskytovat,
b) okruh obětí, kterým je služba určena,
c) popis realizace poskytovaných služeb, který je v souladu se standardy kvality poskytovaných služeb (§ 44 odst. 2),
d) popis personálního zajištění poskytovaných služeb,
e) časový rozsah poskytování služeb,
f) kapacitu poskytovaných služeb,
g) den započetí poskytování služeb,
h) vymezení území, na němž budou služby poskytovány.

(2) K žádosti se přikládají

a) doklady o bezúhonnosti, s výjimkou výpisu z evidence Rejstříku trestů,
b) úředně ověřené kopie zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle jiných právních předpisů, popřípadě výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle jiných právních předpisů,
c) doklady nebo jejich úředně ověřené kopie prokazující odbornou způsobilost fyzických osob, které

budou poskytovat službu spočívající v poskytování právních informací,

d) doklad o vlastnickém nebo jiném užívacím právu k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány služby, z něhož vyplývá oprávnění žadatele tyto objekty nebo prostory užívat,

e) doklad o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování služeb podle tohoto zákona,

f) čestné prohlášení o skutečnosti podle § 40 odst. 1 písm. d).

(3) Bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů a dále

a) u fyzických osob doklady prokazujícími splnění podmínky bezúhonnosti vydanými státy, ve kterých se osoba zdržovala v posledních 3 letech nepřetržitě déle než 3 měsíce, nebo jiným dokladem prokazujícím bezúhonnost této osoby a

b) u právnických osob se sídlem mimo území České republiky výpisem z Rejstříku trestů nebo jiným obdobným dokladem vydaným státem, ve kterém mají sídlo.

(4) Výpis z evidence Rejstříku trestů a další doklady, jimiž se dokládá bezúhonnost, nesmí být starší 3 měsíců. Za účelem doložení bezúhonnosti si ministerstvo vyžádá podle jiného právního předpisu[6]) výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Odborná způsobilost se dokládá úředně ověřenou kopií vysokoškolského diplomu v oboru právo v magisterském studijním programu. Při uznávání odborné způsobilosti státních příslušníků jiných členských států Evropské unie se postupuje podle jiného právního předpisu[7]).

§ 42

Rozhodnutí o udělení akreditace

(1) Akreditace pro služby uvedené v § 39 odst. 1 vzniká rozhodnutím o udělení akreditace. O udělení akreditace rozhoduje ve správním řízení na základě žádosti ministerstvo.

(2) Rozhodnutí o udělení akreditace obsahuje, kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem,

a) označení akreditovaného subjektu,

b) identifikační číslo osoby přidělené akreditovanému subjektu,

c) název a místo zařízení anebo místo nebo místa poskytování služeb,

d) druh služeb, které budou poskytovány,

e) okruh obětí, kterým budou služby poskytovány,

f) den započetí poskytování služeb,

g) údaj o kapacitě poskytovaných služeb.

§ 43

Změna, zrušení a zánik akreditace

(1) Akreditovaný subjekt je povinen písemně oznámit ministerstvu všechny změny týkající se údajů obsažených v rozhodnutí o udělení akreditace a v žádosti o akreditaci a změny v dokladech přikládaných k žádosti o akreditaci a doložit tyto změny příslušnými doklady, a to do 15 dnů ode dne, kdy k nim došlo.

(2) Na základě oznámení rozhodne ministerstvo o změně akreditace.

(3) Ministerstvo rozhodne o zrušení akreditace, jestliže

a) akreditovaný subjekt přestane splňovat podmínky pro udělení akreditace,

b) akreditovaný subjekt nesplňuje standardy kvality poskytovaných služeb a k nápravě nedošlo ani na základě uložených opatření,

c) akreditovaný subjekt neplní své povinnosti nebo poruší svou povinnost zvlášť závažným způsobem,

d) akreditovaný subjekt požádá o zrušení akreditace; tato žádost musí být podána nejméně 3 měsíce přede dnem ukončení činnosti.

(4) Akreditace zaniká dnem zániku právnické osoby. Akreditace je nepřevoditelná.

---

[6]) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

[7]) Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

§ 44

Povinnosti akreditovaných subjektů

(1) Akreditovaný subjekt je povinen

a) poskytnout oběti bezplatně službu podle § 5 a § 6 odst. 3 v rozsahu akreditace,

b) poskytnout oběti informace podle § 9,

c) vést evidenci obětí, které požádaly o poskytnutí služby, a poskytnutých služeb,

d) dodržovat standardy kvality poskytovaných služeb stanovené prováděcím právním předpisem.

(2) Standardy kvality poskytovaných služeb jsou souborem kritérií, jejichž prostřednictvím je definována úroveň kvality poskytování jednotlivých služeb poskytovaných obětem v oblasti personálního a provozního zabezpečení a v oblasti vztahů mezi akreditovaným subjektem a obětí, které je služba poskytována.

(3) Poskytnutí služby je akreditovaný subjekt oprávněn odmítnout

a) z důvodu naplnění svých kapacit,

b) byly-li služby poskytnuty osobě, jejíž zájmy jsou v rozporu se zájmy oběti,

c) jestliže zájmy oběti, která žádá o poskytnutí služby, jsou v rozporu se zájmy akreditovaného subjektu, nebo

d) jestliže oběť neposkytuje odpovídající součinnost nebo došlo k narušení důvěry mezi obětí a akreditovaným subjektem.

§ 45

Kontrola plnění podmínek akreditace a povinností akreditovaných subjektů

(1) Ministerstvo kontroluje plnění podmínek stanovených pro akreditaci u akreditovaného subjektu a plnění jeho povinností. Postup při této kontrole se řídí zákonem upravujícím státní kontrolu.

(2) Pro kontrolu plnění standardů kvality poskytovaných služeb u akreditovaného subjektu podle odstavce 1 může ministerstvo zřídit hodnotící komisi.

(3) Ministerstvo je oprávněno ukládat akreditovaným subjektům opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole. Akreditovaný subjekt je povinen splnit uložená opatření ve stanovené lhůtě.

(4) Ministerstvo přijímá a prověřuje stížnosti na postup akreditovaných subjektů.

§ 46

Povinnost mlčenlivosti

Každý je povinen zachovávat mlčenlivost o údajích týkajících se osob, kterým jsou poskytovány služby podle tohoto zákona, o nichž se dozví v souvislosti s poskytováním těchto služeb nebo v souvislosti s kontrolní činností podle § 45, není-li tímto zákonem stanoveno jinak. Této povinnosti může být zproštěn pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, a to jen písemně s uvedením rozsahu a účelu zproštění.

§ 47

Právní pomoc poskytovaná advokátem

(1) Advokáta zapíše ministerstvo na jeho žádost do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů pro služby spočívající v právní pomoci, pokud souhlasí s poskytováním právní pomoci obětem vymezeným v § 5 odst. 1 alespoň v omezeném rozsahu bezplatně.

(2) Žádost podle odstavce 1 obsahuje

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení advokáta, adresu sídla, evidenční číslo České advokátní komory, identifikační číslo osoby,

b) prohlášení, že advokát souhlasí s poskytováním právní pomoci bezplatně obětem vymezeným v § 5 odst. 1 s uvedením rozsahu bezplatné právní pomoci,

c) uvedení soudu, v jehož obvodě advokát působí, pro účely právní pomoci,

d) okruh obětí, kterým budou služby poskytovány,

e) den započetí poskytování služeb.

(3) K žádosti se přikládá výpis ze seznamu advokátů vedeného Českou advokátní komorou nikoliv starší 3 měsíců.

(4) Advokát je povinen poskytnout právní pomoc bezplatně v rozsahu, který uvedl v žádosti o zápis do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů. Bezdůvodné odepření bezplatného poskytnutí právní pomoci je důvodem vyškrtnutí z registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů.

(5) Je-li u ministerstva podána stížnost na advokáta, zapsaného v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů pro služby spočívající v právní pomoci, postoupí ministerstvo stížnost České advokátní

komoře. Tím není dotčeno právo ministra spravedlnosti podat kárnou žalobu podle jiného právního předpisu.

(6) Na základě žádosti advokáta vyškrtne ministerstvo bez zbytečného odkladu advokáta z registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů nebo provede požadovanou změnu zapisovaných údajů.

§ 48

Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů

(1) Ministerstvo vede registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, do kterého zapisuje

a) subjekty podle § 39 odst. 2 na základě jejich žádosti,

b) akreditované subjekty podle § 39 odst. 1,

c) advokáty na základě žádosti podle § 47,

d) střediska Probační a mediační služby.

(2) Subjekt podle § 39 odst. 2 k žádosti o zápis do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů přiloží úředně ověřené rozhodnutí o registraci podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb. Ministerstvo zašle informaci o zápisu do registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů orgánu, který rozhodl o registraci tohoto subjektu podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb. Je-li u ministerstva podána stížnost na činnost subjektu registrovaného podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb, postoupí ji ministerstvo inspekci poskytování sociálních služeb. Ministerstvo vyškrtne subjekt z registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů také na základě jeho žádosti.

(3) Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů obsahuje údaje podle § 42 odst. 2, § 47 odst. 2, v případě subjektů akreditovaných pro poskytování právních informací i informaci o počtu odborně způsobilých osob podle § 40 odst. 3 a v případě subjektů podle § 39 odst. 2 údaje uvedené v rozhodnutí o registraci podle zákona upravujícího poskytování sociálních služeb. U středisek Probační a mediační služby se uvádí adresa střediska.

(4) Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů je veden v informačním systému veřejné správy. Registr je veřejným seznamem, který je dostupný na internetových stránkách ministerstva. Do registru má každý právo bezplatně nahlížet.

HLAVA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 49

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) vzor formuláře žádosti o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech podle § 35 odst. 1 písm. a),

b) vzor formuláře pro předávání žádostí o poskytnutí peněžité pomoci v přeshraničních případech podle § 35 odst. 1 písm. g),

c) vzor formuláře pro předávání rozhodnutí o žádosti o odškodnění v přeshraničních případech podle § 36 odst. 3,

d) jiné než úřední jazyky, v nichž se postupují žádosti o poskytnutí peněžité pomoci a jejich přílohy podle § 35 odst. 1 písm. g), dodatečné informace a seznam veškerých postupovaných dokumentů podle § 35 odst. 1 písm. f), žádosti o dodatečné informace podle § 36 odst. 1 písm. b) a informace podle § 36 odst. 2,

e) úřední jazyky ostatních členských států Evropské unie, v nichž bude ministerstvo přijímat žádosti o poskytnutí peněžité pomoci a jejich přílohy podle § 36 odst. 1 písm. a) a dodatečné informace, popřípadě seznam veškerých postupovaných dokumentů podle § 36 odst. 1 písm. c),

f) standardy kvality poskytovaných služeb podle § 44 odst. 2.

§ 50

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 204/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 265/2001 Sb.

2. Vyhláška č. 241/2006 Sb., kterou se stanoví vzory formulářů a jazyky členských států Evropské unie používané v přeshraničních případech poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti.

3. Vyhláška č. 237/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 241/2006 Sb., kterou se stanoví vzory formulářů a jazyky členských států Evropské unie používané

v přeshraničních případech poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti.

ČÁST DRUHÁ

Změna trestního řádu

§ 51

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 45/2005 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 239/2005 Sb., zákona č. 394/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 321/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 179/2007 Sb., zákona č. 345/2007 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 90/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 135/2008 Sb., zákona č. 177/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 457/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 52/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 272/2009 Sb., zákona č. 306/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 163/2010 Sb., zákona č. 197/2010 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 219/2010 Sb., zákona č. 150/2011 Sb., zákona č. 181/2011 Sb., zákona č. 207/2011 Sb., zákona č. 330/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 348/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 459/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 43/2012 Sb., zákona č. 193/2012 Sb., zákona č. 273/2012 Sb. a zákona č. 390/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 2 se doplňuje odstavec 15, který zní:

„(15) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny v každém období řízení umožnit poškozenému plné uplatnění jeho práv, o kterých je třeba ho podle zákona vhodným způsobem a srozumitelně poučit, aby mohl dosáhnout uspokojení svých nároků; řízení musí vést s potřebnou ohleduplností k poškozenému a při šetření jeho osobnosti.“.

2. V § 43 se na konci odstavce 3 doplňují věty „Důvod a výši škody, nemajetkové újmy nebo bezdůvodného obohacení je poškozený povinen doložit. O těchto právech a povinnostech musí být poškozený poučen. Nebyl-li by pro rozhodnutí o nároku poškozeného dostatečný podklad a nebrání-li tomu důležité důvody, zejména potřeba vyhlášení rozsudku nebo vydání trestního příkazu bez zbytečných průtahů, soud poškozenému sdělí, jakým způsobem může podklady doplnit, a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu, kterou mu zároveň určí.“.

3. V § 43 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Poškozený, který je obětí trestného činu podle zákona o obětech trestných činů, má právo v kterémkoliv stadiu trestního řízení učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život. Prohlášení lze učinit i písemně. Písemné prohlášení se v řízení před soudem provede jako listinný důkaz.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

4. § 44a se zrušuje.

5. Na konci § 46 se doplňuje věta „Má-li poškozený postavení oběti podle zákona o obětech trestných činů, jsou povinny jej poučit též o právech podle zákona o obětech trestných činů a poskytnout mu plnou možnost k jejich uplatnění.“.

6. V § 47 odst. 7 se slova „ ; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu“ zrušují.

7. V § 48 se v návětí odstavce 1 slova „Zajištění se zruší“ nahrazují slovy „Soud a v přípravném řízení státní zástupce zajištění zruší“.

8. V § 48 odst. 1 písm. c) se slova „dva měsíce“ nahrazují slovy „čtyři měsíce“.

9. § 50 zní:

„§ 50

(1) Zúčastněná osoba a poškozený se mohou dát zastupovat zmocněncem, kterým může být i právnická osoba. Zmocněnec poškozeného může být současně důvěrníkem podle zákona o obětech trestných činů.

(2) Je-li zmocněncem zúčastněné osoby nebo poškozeného fyzická osoba, nesmí jím být osoba, která je zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena; při hlavním líčení a veřejném zasedání nemůže být zmocněncem ten, kdo je k němu předvolán jako svědek, znalec nebo tlumočník.“.

10. V § 51 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňují se odstavce 2 až 4, které znějí:

„(2) Zmocněnec poškozeného a zúčastněné osoby je již od zahájení trestního stíhání oprávněn být přítomen při vyšetřovacích úkonech, jimiž se mají objasnit skutečnosti důležité pro uplatnění práv osob, které zastupuje, a jejich výsledek může být použit jako důkaz v řízení před soudem, ledaže by přítomností zmocněnce mohl být zmařen účel trestního řízení nebo nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění o něm zajistit. Může obviněnému i jiným vyslýchaným osobám klást otázky, avšak teprve tehdy, až policejní orgán výslech skončí a udělí mu k tomu slovo. Námitky proti způsobu provádění úkonu může vznášet kdykoli v jeho průběhu.

(3) Oznámí-li zmocněnec policejnímu orgánu, že se chce účastnit vyšetřovacího úkonu podle odstavce 2, je policejní orgán povinen včas zmocněnci sdělit, o jaký druh úkonu se jedná, dobu a místo jeho konání, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění zmocněnce nelze zajistit. Spočívá-li úkon ve výslechu osoby, policejní orgán zmocněnci sdělí i údaje, podle nichž lze takovou osobu ztotožnit. Nelze-li tyto údaje předem určit, musí být ze sdělení zřejmé, k čemu má tato osoba vypovídat.

(4) Má-li se zmocněnec poškozeného nebo zúčastněné osoby zúčastnit výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, je policejní orgán povinen přijmout opatření, která znemožňují zmocněnci zjistit skutečnou totožnost svědka, a proto sdělení o výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.“.

11. § 51a zní:

„§ 51a

(1) Osvědčí-li poškozený,

a) který je zvlášť zranitelnou obětí podle zákona o obětech trestných činů,

b) kterému byla způsobena úmyslným trestným činem těžká újma na zdraví, nebo

c) který je pozůstalým po oběti, které byla trestným činem způsobena smrt,

že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady vzniklé přibráním zmocněnce, rozhodne na jeho návrh předseda senátu soudu, který koná řízení v prvním stupni, a v přípravném řízení soudce, že má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu. Stejně rozhodne o takovém návrhu poškozeného, který uplatnil v souladu se zákonem nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, není-li vzhledem k povaze uplatňované náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo její výši nebo vzhledem k povaze a rozsahu bezdůvodného obohacení zastoupení zmocněncem zjevně nadbytečné.

(2) Poškozený mladší než osmnáct let má nárok, nejde-li o trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně i bez splnění podmínek podle odstavce 1.

(3) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 1 včetně příloh, jimiž má být prokázána jeho důvodnost, podává poškozený v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce, který k němu připojí své vyjádření, a v řízení před soudem příslušnému soudu, který věc projednává.

(4) V případě, že si poškozený sám zmocněnce nezvolí, ustanoví jako zmocněnce za podmínek uvedených v odstavcích 1 nebo 2 předseda senátu a v přípravném řízení soudce advokáta zapsaného v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů pro právní pomoc podle zákona o obětech trestných činů podle místa působnosti a v pořadí, jak v něm následují. Není-li to možné nebo účelné, ustanoví zmocněncem jiného advokáta; ustanovení § 39 odst. 2 a 3 se použijí obdobně. Náklady vzniklé přibráním takového zmocněnce hradí stát.

(5) Pominou-li důvody, které vedly k ustanovení zmocněnce poškozeného, nebo nemůže-li z důležitých důvodů zmocněnec poškozeného nadále zastupovat, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce i bez návrhu o zproštění ustanoveného zmocněnce povinnosti zastupovat poškozeného.

(6) Proti usnesení podle odstavců 1, 4 a 5 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

12. V § 51b odst. 1 se za slovo „obžalovaného“ vkládají slova „nebo poškozeného“.

13. V § 55 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) jméno a příjmení úředních osob a jejich funkce, jméno a příjmení přítomných stran, jméno, příjmení a adresu zákonných zástupců, opatrovníků, obhájců a zmocněnců, popřípadě jméno a příjmení dalších osob, kteří se úkonu zúčastnili, a u obviněného a poškozeného též adresu, kterou uvede pro účely doručování, a další údaje nutné k zjištění nebo ověření totožnosti, včetně data narození nebo rodného čísla; jsou-li při prováděném úkonu zjištěny údaje o bydlišti a doručovací adrese, o místě výkonu zaměstnání či povolání nebo podnikání poškozeného, svědka, zákonného zástupce, opatrovníka, zmocněnce nebo důvěrníka, pak se na žádost těchto osob do protokolu neuvádějí, není-li to nezbytné pro dosažení účelu trestního řízení, ale vedou se tak, aby se s nimi mohli seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení a úředníci Probační a mediační služby činní v dané věci; to platí také pro údaje o osobních, rodinných a majetkových poměrech poškozeného a svědka; je-li to nezbytné pro řádné uplatnění práva na obhajobu osoby, proti níž se trestní řízení vede, sdělí se této osobě potřebné údaje; o sdělení údaje a jeho důvodech se učiní záznam do protokolu,“.

14. V § 65 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Při nahlížení do spisů je nutno učinit taková opatření, aby nebyly zpřístupněny údaje, se kterými se podle § 55 odst. 1 písm. c) mohou seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení a úředníci Probační a mediační služby činní v dané věci. V případě žádosti osoby, proti níž se trestní řízení vede, o sdělení těchto údajů se užije § 55 odst. 1 písm. c) obdobně.“.

15. Na začátek nadpisu hlavy čtvrté se vkládají slova „**PŘEDBĚŽNÁ OPATŘENÍ A**“.

16. Na konci textu § 67 se doplňují slova „ , zejména uložením některého z předběžných opatření“.

17. V § 70a odst. 1 se na konci písmene i) čárka nahrazuje tečkou a písmeno j) se zrušuje.

18. V § 70a se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

19. V § 70a odst. 2 se slova „odstavců 1 a 2“ nahrazují slovy „odstavce 1“.

20. V nadpise § 73 se za slovo „dohledem“ vkládají slova „ , předběžným opatřením“.

21. V § 73 odst. 1 písm. b) se slovo „ , nebo“ nahrazuje čárkou.

22. V § 73 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovem „ , nebo“ a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) zároveň rozhodne o uložení některého z předběžných opatření.“.

23. V § 73b odst. 5 se za slova „73a odst. 3,“ vkládají slova „nebo o zrušení předběžného opatření nahrazujícího vazbu“.

24. V § 77a se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Z důležitých důvodů může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce na konkrétně vymezenou dobu povolit vycestování do zahraničí, zejména za účelem pracovní cesty.“.

25. V části první hlavě čtvrté se za oddíl sedmý doplňuje nový oddíl osmý, který včetně nadpisu zní:

„Oddíl osmý

Předběžná opatření

§ 88b

(1) Předběžné opatření lze uložit pouze obviněnému.

(2) Předběžné opatření smí být uloženo jen tehdy, jestliže z jednání obviněného nebo z dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil, a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán a má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný, a s ohledem na osobu obviněného a na povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu předběžného opatření dosáhnout jiným opatřením, přičemž uložení předběžného opatření

si vyžaduje ochrana oprávněných zájmů poškozeného, který je fyzickou osobou, zejména jeho života, zdraví, svobody nebo lidské důstojnosti, nebo zájmů osob mu blízkých, nebo ochrana zájmů společnosti.

§ 88c

Druhy předběžných opatření

Předběžným opatřením může být obviněnému uložen

a) zákaz styku s poškozeným, osobami jemu blízkými nebo s jinými osobami, zejména svědky (dále jen „zákaz styku s určitými osobami“),
b) zákaz vstoupit do společného obydlí obývaného s poškozeným a jeho bezprostředního okolí a zdržovat se v takovém obydlí (dále jen „zákaz vstupu do obydlí“),
c) zákaz návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami,
d) zákaz zdržovat se na konkrétně vymezeném místě,
e) zákaz vycestování do zahraničí,
f) zákaz držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páchání trestné činnosti,
g) zákaz užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky,
h) zákaz hazardních her, hraní na hracích přístrojích a sázek (dále jen „zákaz her a sázek“), nebo
i) zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti, jejíž povaha umožňuje opakování nebo pokračování v trestné činnosti (dále jen „zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti“).

§ 88d

Zákaz styku s určitými osobami

(1) Zákaz styku s určitými osobami spočívá v nepřípustnosti jakéhokoli kontaktování nebo vyhledávání poškozeného, osob mu blízkých nebo jiných osob, zejména svědků, a to i prostřednictvím sítě elektronických komunikací nebo jiných obdobných prostředků.

(2) Z důležitých důvodů se povolí setkání obviněného s poškozeným, osobou mu blízkou nebo jinou osobou. Setkání se uskuteční vždy za přítomnosti orgánu činného v trestním řízení, který v době setkání vede řízení, nebo na základě jeho pověření za přítomnosti probačního úředníka. Setkání se neprodleně ukončí, objeví-li se v jeho průběhu okolnosti, které brání jeho pokračování, zejména vyvolá-li obviněný v poškozeném, osobě mu blízké nebo jiné osobě důvodnou obavu z uskutečnění jednání uvedeného v § 88b odst. 2 nebo se pokusí ovlivnit jejich výpověď.

§ 88e

Zákaz vstupu do obydlí

(1) Zákaz vstupu do obydlí spočívá v nepřípustnosti vstupu obviněného do společného obydlí obývaného s poškozeným a jeho bezprostředního okolí, a v nepřípustnosti zdržovat se v takovém obydlí.

(2) V rozhodnutí o zákazu vstupu do obydlí se obviněnému zakáže vstupovat do obydlí a jeho bezprostředního okolí a zdržovat se v obydlí. Rozhodnutí musí vedle obecných náležitostí (§ 134 odst. 1 a 2) dále obsahovat jméno a příjmení obviněného, přesné označení obydlí a vymezení jeho bezprostředního okolí a poučení o právech a povinnostech obviněného včetně poučení o následcích nesplnění povinnosti uvedené v odstavci 4 i o důsledcích neplnění uloženého předběžného opatření.

(3) Bylo-li proti obviněnému použito vykázání podle jiného právního předpisu, v rozhodnutí o vyslovení zákazu vstupu do obydlí se uvede, že zákaz vstupu do obydlí počíná až prvním dnem následujícím po skončení výkonu vykázání podle jiného právního předpisu. Důvody pro vyslovení zákazu vstupu do obydlí se jinak oproti vykázání podle jiného právního předpisu posuzují samostatně.

(4) Obviněný je po oznámení rozhodnutí uvedeného v odstavci 2 povinen opustit neprodleně obydlí a jeho bezprostřední okolí v rozsahu vymezeném v usnesení, a zdržet se vstupu do těchto prostor.

(5) Obviněný je po oznámení rozhodnutí uvedeného v odstavci 2 oprávněn vzít si před opuštěním obydlí věci sloužící jeho osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady.

(6) Z důležitých důvodů lze obviněnému umožnit vzít si v průběhu trvání zákazu vstupu do obydlí z něj věci nezbytné pro podnikání nebo pro výkon povolání. Ohledně přítomnosti orgánu činného v trestním řízení platí § 88d odst. 2 obdobně.

§ 88f

Zákaz návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami

Rozhodnutí o zákazu návštěv nevhodného pro-

středí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami musí vedle obecných náležitostí (§ 134 odst. 1 a 2) obsahovat přesné vymezení osob, míst nebo prostor, na které se zákaz vztahuje, jakož i poučení o důsledcích neplnění uloženého předběžného opatření.

§ 88g

Zákaz zdržovat se na konkrétně vymezeném místě

(1) Rozhodnutí o zákazu zdržovat se na konkrétně vymezeném místě musí vedle obecných náležitostí (§ 134 odst. 1 a 2) obsahovat přesné vymezení konkrétního místa, ve kterém se obviněný nesmí zdržovat; ustanovení § 88e odst. 2 se použije přiměřeně.

(2) Z důležitých důvodů lze obviněnému povolit, aby se po stanovenou dobu zdržoval na místě, na které se vztahuje zákaz uvedený v odstavci 1.

§ 88h

Zákaz vycestování do zahraničí

(1) Zákaz vycestovat do zahraničí spočívá ve vyslovení nepřípustnosti vycestovat za hranice České republiky.

(2) Na postup při uložení zákazu vycestování do zahraničí se ustanovení § 77a odst. 1 až 3, 5 a 6 užijí přiměřeně.

§ 88i

Zákaz držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páchání trestné činnosti

Zákaz držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páchání trestné činnosti, se vysloví, pokud by taková věc vzhledem ke své povaze nebo zjištěným okolnostem mohla být určena k páchání trestné činnosti a současně je dána obava z hrozícího opakování nebo pokračování v takové trestné činnosti, z dokonání trestného činu, o který se obviněný pokusil, nebo spáchání trestného činu, který připravoval nebo kterým hrozil.

§ 88j

Zákaz užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky

Zákaz užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky se vysloví, byl-li trestný čin, pro který je obviněný stíhán, spáchán v souvislosti s požíváním alkoholických nápojů nebo užíváním jiných návykových látek a současně je dána obava z hrozícího opakování nebo pokračování v takové trestné činnosti, z dokonání trestného činu, o který se obviněný pokusil, nebo spáchání trestného činu, který připravoval nebo kterým hrozil.

§ 88k

Zákaz her a sázek

Zákaz her a sázek se vysloví, souvisí-li hazardní hry, sázky nebo hraní na výherních hracích přístrojích s trestnou činností obviněného.

§ 88l

Zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti

(1) Zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti se vysloví, souvisí-li výkon činnosti, ke které je třeba zvláštního oprávnění, povolení, nebo jejíž výkon upravuje jiný právní předpis, s trestnou činností obviněného, a současně je dána obava, že dalším výkonem této činnosti hrozí opakování nebo pokračování v takové trestné činnosti, z dokonání trestného činu, o který se obviněný pokusil, nebo spáchání trestného činu, který připravoval nebo kterým hrozil.

(2) Z důležitých důvodů lze výkon konkrétně vymezené činnosti na omezenou dobu povolit.

§ 88m

Rozhodování o předběžných opatřeních

(1) Rozhodnutí o předběžném opatření musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi.

(2) O uložení předběžných opatření zákazu styku s určitými osobami, zákazu držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páchání trestné činnosti, zákazu užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky a zákazu her a sázek rozhoduje předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce.

(3) O uložení ostatních předběžných opatření rozhoduje předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(4) V případech uvedených v § 88d odst. 2, § 88g odst. 2 a § 88l odst. 2 rozhoduje podle povahy uloženého předběžného opatření předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo na návrh státního zástupce soudce.

(5) O rozhodnutí, kterým se ukládá zákaz styku obviněného rodiče s dítětem, je třeba neprodleně vy-

rozumět orgán sociálně-právní ochrany dětí. V případě, že se rozhodnutím povolí setkání obviněného rodiče s dítětem, předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce vyrozumí včas orgán sociálně-právní ochrany dětí, aby se mohl setkání účastnit.

(6) Při ukládání předběžných opatření přihlédne orgán činný v trestním řízení k opatřením, která již byla obviněnému uložena i podle jiného právního předpisu.

(7) Proti rozhodnutím podle odstavců 2 až 4 je přípustná stížnost.

§ 88n

Trvání předběžných opatření

(1) Předběžné opatření trvá, dokud to vyžaduje jeho účel, nejdéle však do právní moci rozsudku nebo jiného rozhodnutí, jímž řízení končí.

(2) Ukáže-li se, že výkon předběžného opatření je nemožný nebo jeho plnění nelze na obviněném spravedlivě požadovat nebo předběžné opatření není nezbytně nutné v původně stanoveném rozsahu, rozhodne o jeho zrušení nebo změně podle povahy uloženého předběžného opatření předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo na návrh státního zástupce soudce. Může též rozhodnout o uložení jiného předběžného opatření, je-li to podle povahy věci a okolností případu nezbytné a jsou-li splněny podmínky pro jeho uložení.

(3) Obviněný má právo kdykoli žádat o zrušení předběžného opatření. O takové žádosti musí předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce bez zbytečného odkladu rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí tří měsíců od právní moci rozhodnutí.

(4) Proti rozhodnutím podle odstavců 2 a 3 je přípustná stížnost. Poškozený má právo podat stížnost jen proti rozhodnutím o předběžných opatřeních podle § 88d a 88e. Odkladný účinek má pouze stížnost státního zástupce a poškozeného proti rozhodnutí o zrušení předběžného opatření. Byl-li však státní zástupce nebo poškozený při vyhlášení takového rozhodnutí přítomen, má jejich stížnost odkladný účinek jen tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.

§ 88o

Důsledky neplnění uloženého předběžného opatření

Neplní-li obviněný, u kterého je i nadále dán důvod pro uložení předběžného opatření, podmínky uloženého předběžného opatření, může příslušný orgán činný v trestním řízení rozhodnout o

a) uložení pořádkové pokuty podle § 66,

b) uložení jiného druhu předběžného opatření, nebo

c) vzetí obviněného do vazby za podmínek stanovených tímto zákonem.“.

26. V § 101 odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Na počátku výslechu musí být svědek dotázán na poměr k projednávané věci a ke stranám a podle potřeby též na jiné okolnosti významné pro zjištění jeho hodnověrnosti. Výslech svědka se koná tak, aby poskytl pokud možno úplný a jasný obraz o skutečnostech důležitých pro trestní řízení, které svědek vnímal svými smysly. Svědkovi musí být dána možnost, aby souvisle vypověděl vše, co sám o věci ví a odkud se dozvěděl okolnosti jím uváděné. Při výslechu je nutno šetřit jeho osobnost, zejména pokud jde o jeho osobní údaje a intimní oblast.

(3) Svědkovi mohou být kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů. Otázky směřující do intimní oblasti vyslýchaného svědka, zejména jestliže jde o osobu poškozenou trestným činem, lze klást jen, pokud je to nezbytné pro objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, zvlášť šetrně a po obsahové stránce vyčerpávajícím způsobem, aby nebylo nutné výslech opakovat; jejich formulaci je třeba při zachování potřebné ohleduplnosti přizpůsobit věku, osobním zkušenostem a psychickému stavu svědka. Svědkovi nesmějí být kladeny otázky, v nichž by byly obsaženy klamavé a nepravdivé okolnosti nebo okolnosti, které se mají zjistit teprve z jeho výpovědi.“.

27. V § 102 odst. 1 větě první, § 104a odst. 5 větě první, § 104b odst. 7 větě druhé a v § 104c odst. 3 větě čtvrté se slovo „patnáct“ nahrazuje slovem „osmnáct“.

28. V § 102 odst. 1 větě první za středníkem se slovo „pedagog“ nahrazuje slovy „orgán sociálně-právní ochrany dětí“.

29. V § 102 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Osobě mladší než 18 let lze klást otázky jen prostřednictvím orgánu činného v trestním řízení.“.

30. Za § 103 se vkládá nový § 103a, který včetně nadpisu zní:

„§ 103a

Informace o nebezpečném obviněném a odsouzeném

(1) Svědek, kterému hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, může požádat o informace o

a) propuštění nebo uprchnutí obviněného z vazby,
b) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody,
c) přerušení výkonu trestu odnětí svobody,
d) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu ústavního ochranného léčení,
e) změně formy ochranného léčení z ústavní na ambulantní,
f) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu zabezpečovací detence,
g) změně zabezpečovací detence na ochranné léčení,
h) jakémkoliv vydání obviněného nebo odsouzeného do cizího státu nebo jeho předání do jiného členského státu Evropské unie v rámci mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních.

(2) Nepodal-li svědek žádost podle odstavce 1, obviněný nebo odsouzený byl propuštěn nebo uprchl a je-li důvodná obava, že svědkovi hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, orgán činný v trestním řízení, Probační a mediační služba, věznice, zdravotnické zařízení, v němž odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence neprodleně informuje o této skutečnosti policejní orgán, který vede nebo vedl trestní řízení v dané trestní věci, který přijme potřebná opatření k zajištění bezpečí svědka, včetně jeho vyrozumění o propuštění nebo uprchnutí.

(3) Na postup při podání žádosti a jejím vyřizování se přiměřeně užijí ustanovení zákona o obětech trestných činů.“.

31. V § 104a se na konci odstavce 5 doplňuje věta „Tváří v tvář nelze postavit též poškozeného mladšího osmnácti let s obviněným v případě trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.“.

32. V § 146a odst. 1 se na konci textu písmene b) doplňují slova „ , o uložení předběžného opatření (§ 88m odst. 2), o tom, že se nepovolí setkání obviněného s poškozeným, osobou mu blízkou nebo jinou osobou (§ 88d odst. 2), nebo o žádosti o zrušení předběžného opatření (§ 88n odst. 3)“.

33. V § 154 odstavec 2 zní:

„(2) Soud i v případě, že poškozenému nebyl přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení ani zčásti, rozhodne na návrh poškozeného o tom, že se odsouzenému ukládá povinnost uhradit poškozenému zcela nebo zčásti náklady související s účastí poškozeného v trestním řízení (§ 155 odst. 4), nebrání-li tomu povaha věci a okolnosti případu, zejména spoluzavinění poškozeného. Z důvodů zvláštního zřetele hodných náhradu přiměřeně sníží; přitom vezme v úvahu zejména povahu trestného činu, osobní a majetkové poměry poškozeného a odsouzeného. Snížení nelze provést, jde-li o úmyslný trestný čin.“.

34. V § 160 odst. 2 se za větu první vkládá věta „Opis usnesení o zahájení trestního stíhání musí být doručen též poškozenému, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známé a jestliže o to výslovně požádá.“.

35. V § 160 odst. 7 se slova „je přípustná“ nahrazují slovy „může obviněný podat“.

36. V § 166 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Uzná-li policejní orgán vyšetřování za skončené a jeho výsledky za postačující k podání obžaloby, umožní obviněnému, jeho obhájci a poškozenému, který podal návrh podle § 43 odst. 3, pokud jsou pobyt nebo sídlo tohoto poškozeného známé, v přiměřené době prostudovat spisy a učinit návrhy na doplnění vyšetřování. Na tuto možnost upozorní obviněného, jeho obhájce a poškozeného nejméně tři dny předem. Je-li počet poškozených velmi vysoký, platí obdobně § 44 odst. 2. Uvedenou lhůtu lze se souhlasem obviněného, obhájce a poškozeného zkrátit. Nepovažuje-li policejní orgán navrhované doplnění za nutné, odmítne je. O těchto úkonech učiní policejní orgán záznam ve spise a o odmítnutí návrhů na doplnění vyšetřování vyrozumí obviněného, jeho obhájce nebo poškozeného.

(2) Nevyužijí-li obviněný, jeho obhájce nebo poškozený možnosti prostudovat spisy, ačkoliv na ni byli řádně upozorněni, učiní o tom policejní orgán záznam do spisu a postupuje dále, jako by k tomuto úkonu došlo.“.

37. V § 196 odst. 1 se za větu první vkládá věta „Pokud poškozený nepodal návrh podle § 43 odst. 3, poučí se zároveň o právu podat takový návrh.“.

38. V § 201 odst. 2 se za větu čtvrtou vkládá věta

„Obdobně se v případě vyloučení veřejnosti postupuje u důvěrníků poškozeného.“.

39. V § 202 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Poškozený a zúčastněná osoba a jejich zmocněnci mají právo se osobně zúčastnit hlavního líčení. Předseda senátu může na nezbytnou dobu omezit účast poškozeného a zúčastněné osoby na hlavním líčení jen, je-li to nezbytné z hlediska objasnění věci, zejména mají-li být vyslechnuti jako svědci, kdy je třeba poškozeného a poté i zúčastněnou osobu zpravidla vyslechnout na počátku dokazování ihned po výslechu obžalovaného a ještě v průběhu dokazování je seznámit s obsahem výpovědi obžalovaného.“.

40. Za § 212 se vkládá nový § 212a, který zní:

„§ 212a

Poškozený, který je obětí trestného činu podle zákona o obětech trestných činů, může žádat v hlavním líčení, aby mohl učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život, a to i v případě, že prohlášení učinil písemně. Předseda senátu je povinen žádosti vyhovět a umožnit ústní prohlášení nejpozději v závěrečné řeči. Ústní prohlášení poškozeného lze přerušit jen tehdy, jestliže se zřejmě odchyluje z jeho rámce.“.

41. V § 321 se odstavec 5 zrušuje.

42. V § 333a větě třetí se číslo „5“ nahrazuje číslem „6“.

43. V § 353 se odstavec 4 zrušuje.

44. V § 357 se odstavec 4 zrušuje.

ČÁST TŘETÍ

Změna občanského soudního řádu

§ 52

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 135/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 233/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 104/2008 Sb., zákona č. 123/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 259/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 295/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 198/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 48/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 69/2011 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 186/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 218/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 147/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona

č. 334/2012 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 369/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb. a zákona č. 404/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 175 odst. 1 věta první zní: „Předloží-li žalobce v prvopisu směnku nebo šek, o jejichž pravosti není důvodu pochybovat, a další listiny nutné k uplatnění práva, vydá na jeho návrh soud směnečný (šekový) platební rozkaz, v němž žalovanému uloží, aby do 15 dnů zaplatil požadovanou částku a náklady řízení nebo aby v téže lhůtě podal námitky, v nichž musí uvést vše, co proti platebnímu rozkazu namítá.“.

2. V § 252 odst. 4 písm. a) se slova „prodejem podniku (jeho části)“ nahrazují slovy „postižením podniku“.

3. V § 265 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Výkon rozhodnutí na majetek povinného, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení, lze provést jen po předchozím souhlasu příslušného orgánu činného v trestním řízení.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

4. V § 267a odst. 1 se slova „nemovitostí a podniku“ nahrazují slovy „správou nebo prodejem nemovitostí nebo postižením podniku“.

5. V § 275 odst. 1 se slova „výkazy nedoplatků“ nahrazují slovy „jiný exekuční titul“ a v § 275 odst. 3 se slova „výkaz nedoplatků“ nahrazují slovy „jiný exekuční titul“.

6. V § 315 odst. 1 se slova „§ 314b odst. 1 a 3“ nahrazují slovy „§ 314c odst. 1 a 3“.

7. V § 320ab odst. 1 se slova „§ 320a“ nahrazují slovy „§ 320aa“.

8. V § 330a odst. 2 písm. a) se slova „trvalé bydliště“ nahrazují slovy „adresu místa trvalého pobytu“.

9. V § 331 odstavec 3 zní:

„(3) Zjistí-li soud z evidence osob nebo majetku, že zpeněžená movitá věc je zajištěna podle trestního řádu a převyšuje-li dosažený výtěžek pohledávku, pro kterou byl výkon rozhodnutí nařízen, informuje soud o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů soudu, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.“.

10. V § 331 se doplňují odstavce 4 a 5, které znějí:

„(4) Převyšuje-li dosažený výtěžek pohledávku, pro kterou byl výkon rozhodnutí nařízen, a nepostupuje-li soud podle odstavce 3, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.

(5) Jestliže povinný odmítne zbytek výtěžku převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle § 185g; lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne, kdy povinný odmítl zbytek výtěžku převzít nebo kdy se zbytek výtěžku soudu vrátil jako nedoručitelný.“.

11. V § 331a odst. 1 se za slovo „sepsána,“ vkládají slova „dalšímu oprávněnému a dalšímu věřiteli“.

12. V § 332 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Vymáhá-li oprávněný, další oprávněný nebo další věřitel pohledávku náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo pohledávku z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li movitá věc zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byly-li návrh nebo přihláška podány v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, řídí se pořadí dnem právní moci rozhodnutí o zajištění movité věci podle trestního řádu.“.

13. V § 332 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Je-li dalším věřitelem osoba oprávněná z pohledávky náhrady škody na zdraví způsobené trestným činem, uspokojí se její pohledávka bez ohledu na pořadí před pohledávkami dalších věřitelů.“.

14. V § 337c odst. 1 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) pohledávky náhrady škody na zdraví způsobené trestným činem,“.

Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno g).

15. V § 337c odst. 5 se na konci písmene d) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) u pohledávky oprávněného, toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, nebo přihlášené pohledávky náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li nemovitost zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byly-li návrh nebo přihláška podány v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, den právní moci rozhodnutí o zajištění nemovitosti podle trestního řádu.“.

16. V § 337c odstavec 6 zní:

„(6) Zjistí-li soud z katastru nemovitostí, že zpeněžená nemovitost je zajištěna podle trestního řádu a převyšuje-li dosažený výtěžek všechny pohledávky, které byly v rozvrhu uspokojeny, informuje soud o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů soudu, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.“.

17. V § 337c se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Nepostupuje-li soud podle odstavce 6, vyplatí se po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, zbytek rozdělované podstaty povinnému.“.

18. V § 338d odst. 1 se za větu první vkládá věta „Jde-li o pohledávku náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo pohledávku z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li nemovitost zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byl-li návrh podán v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, je pro pořadí soudcovského zástavního práva k nemovitostem rozhodující den právní moci rozhodnutí o zajištění nemovitosti podle trestního řádu.“.

19. V § 338ze odst. 1 se za písmeno g) vkládá nové písmeno h), které zní:

„h) pohledávky náhrady škody na zdraví způsobené trestným činem,“.

Dosavadní písmeno h) se označuje jako písmeno i).

20. V § 338ze odst. 5 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) u pohledávky oprávněného, toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, nebo přihlášené pohledávky náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byl-li podnik zajištěn v trestním řízení o tomto trestném činu a byly-li návrh nebo přihláška podány v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, den právní moci rozhodnutí o zajištění podniku podle trestního řádu.“.

21. V § 338ze odstavec 6 zní:

„(6) Zjistí-li soud z evidence osob nebo majetku, že zpeněžený podnik je zajištěn podle trestního řádu a převyšuje-li dosažený výtěžek všechny pohledávky, které byly v rozvrhu uspokojeny, informuje soud o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů soudu, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému.“.

22. V § 338ze se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) Nepostupuje-li soud podle odstavce 6, vyplatí se po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, zbytek rozdělované podstaty povinnému.“.

Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 8.

§ 53

Přechodné ustanovení

Proti směnečnému (šekovému) platebnímu rozkazu, který byl vydán v období od 1. května 2013 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze podat námitky nejpozději ve lhůtě 15 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Byl-li však takový směnečný (šekový) platební rozkaz doručen po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, lze námitky podat ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o soudních poplatcích

§ 54

V § 11 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 255/2000 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 159/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb. a zákona č. 218/2011 Sb., se na konci písmene t) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno u), které zní:

„u) poškozený trestným činem, jemuž byl pravomocným rozhodnutím soudu přiznán nárok na náhradu majetkové škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení v řízeních, která souvisí s vymáháním tohoto nároku.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna exekučního řádu

§ 55

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech

a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 360/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 284/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 347/2007 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 259/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 183/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 89/2012 Sb. a zákona č. 396/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 33d odst. 1 se slovo „provedení“ zrušuje.

2. V § 40 odst. 1 písmeno e) zní:

„e) vykonatelné rozhodnutí a jiný exekuční titul orgánu veřejné moci,“.

3. V § 40 odst. 1 se písmeno f) zrušuje.

Dosavadní písmeno g) se označuje jako písmeno f).

4. V § 41 se slova „e), f) a g)“ nahrazují slovy „e) a f)“.

5. V § 43a odst. 2 se slova „návrh oprávněného na nařízení exekuce“ nahrazují slovy „exekuční návrh“.

6. V § 44a odst. 2 a 3, § 46 odst. 6 větě čtvrté a § 69a odst. 1 se slova „§ 47 odst. 4“ nahrazují slovy „§ 47 odst. 5“.

7. V § 46 odst. 8 se slova „§ 47 odst. 5“ nahrazují slovy „§ 47 odst. 6“.

8. V § 47 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Exekuci na majetek povinného, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení, lze provést jen po předchozím souhlasu příslušného orgánu činného v trestním řízení.“.

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 4 až 6.

9. V § 49 odst. 1 písm. f) se za slovo „prodána“ vkládají slova „nebo postižena správou“ a za slovo „prodejem“ se vkládají slova „nebo správou“.

10. V § 49 odst. 1 písm. g) se slovo „prodán“ nahrazuje slovem „postižen“.

11. V § 54 odst. 5 větě první se slova „§ 47 odst. 4“ nahrazují slovy „§ 47 odst. 5“.

12. V § 69a se na konci odstavce 4 doplňuje věta „Jde-li o pohledávku náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo pohledávku z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li nemovitost zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byl-li exekuční návrh podán v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, je pro pořadí exekutorského zástavního práva rozhodující den právní moci rozhodnutí o zajištění nemovitosti podle trestního řádu.“.

13. V § 120 odst. 1 se slova „odst. 4“ nahrazují slovy „odst. 7“ a slova „odst. 5“ se nahrazují slovy „odst. 8“.

14. V § 124c odst. 1 písm. l) se za slovo „poruší“ vkládají slova „povinnosti stanovené v“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna insolvenčního zákona

§ 56

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 108/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 458/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 163/2009 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 241/2010 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 260/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 69/2011 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 334/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb. a zákona č. 399/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 167 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Věřitelé vykonatelných pohledávek na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem se uspokojují ze zpeněžení věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, byly-li tyto hodnoty zajištěny v trestním řízení o tomto trestném činu a přihláška pohledávky byla podána v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, nebo

podal-li takový věřitel návrh na výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitostech v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvalo. Pro pořadí uspokojení podle odstavce 1 je rozhodující doba vzniku zajištění podle trestního řádu. Ustanovení týkající se postavení zajištěných věřitelů platí pro tyto věřitele obdobně.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

2. V § 173 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Věřitelé vykonatelných pohledávek na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podávají přihlášky pohledávek u insolvenčního soudu kdykoli v průběhu insolvenčního řízení, pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka a přihláška pohledávky byla podána v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá.“.

3. V § 227 se na konci textu věty první doplňují slova „nebo majetek, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení a k jehož zpeněžení nebyl udělen souhlas příslušného orgánu činného v trestním řízení“.

4. V § 248 odst. 2 se za slova „podle § 41“ vkládají slova „nebo o právo věřitelů podle § 167 odst. 2“.

5. V § 283 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Zpeněžení majetku v majetkové podstatě dlužníka, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení, lze provést jen po předchozím souhlasu příslušného orgánu činného v trestním řízení. Převyšuje-li dosažený výtěžek zpeněžení majetku podle věty první částku určenou k vyplacení, informuje insolvenční správce o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů insolvenčnímu správci, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, použije se k rozdělení mezi věřitele.“.

6. V § 305 odst. 2 se za slovy „správou majetkové podstaty“ slovo „a“ nahrazuje čárkou a za slova „na výživném ze zákona“ se vkládají slova „a poté pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti

§ 57

V zákoně č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 204/2006 Sb. a zákona č. 41/2009 Sb., se část první zrušuje.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona č. 265/2001 Sb.

§ 58

V zákoně č. 265/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ve znění zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 274/2008 Sb. a zákona č. 41/2009 Sb., se část osmá zrušuje.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o soudnictví ve věcech mládeže

§ 59

V § 54 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění zákona č. 41/2009 Sb., se slova „a jeho zmocněnec“ nahrazují slovy „ , jeho zmocněnec a důvěrník“.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o sociálních službách

§ 60

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 108/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 80/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona

č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 384/2012 Sb. a zákona č. 401/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 4 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Sociální služby uvedené v § 37, 57, 60 a 69 se poskytují také osobě, která je obětí trestného činu obchodování s lidmi nebo zavlečení[54]).".

Poznámka pod čarou č. 54 zní:

„[54]) § 168 a 172 trestního zákoníku.".

2. V § 82 se doplňuje odstavec 7, který včetně poznámky pod čarou č. 55 zní:

„(7) Registrující orgán informuje bezodkladně Ministerstvo spravedlnosti o změně nebo zrušení rozhodnutí o registraci poskytovatele sociálních služeb, který je podle oznámení Ministerstva spravedlnosti zapsán také v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů podle zákona o obětech trestných činů[55]).

[55]) Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů).".

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona č. 41/2009 Sb.

§ 61

V zákoně č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku, se část třicátá čtvrtá zrušuje.

ČÁST DVANÁCTÁ

ÚČINNOST

§ 62

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem šestého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení

a) § 39 až 43, § 44 odst. 2, § 47 odst. 1, 2, 3 a 6, § 48 odst. 2 a § 49 písm. f), které nabývají účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení,

b) § 52 bodu 1 a § 53, které nabývají účinnosti dnem 1. května 2013,

c) § 52 bodů 2 a 4 až 8 a § 55 bodů 1 až 5, 9, 10, 13 a 14, které nabývají účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Němcová v. r.

Klaus v. r.

Nečas v. r.